

su poprečne linije goia koje obilježavaju završnu zonu ili kazneni prostor ispred vrata. Bočne stative vrata su izdignute iznad poprečne prečke pa se u toku igre prolaz lopte iznad vrata također boduje. Lopta je okrugla, opsega 68,58–71,12 cm, tež. 397–536 g. Igrači nose dresove i gaćice (žene kratke haljine) i kopačke. Igra traje 4 × 10 min s odmorom od 2 min iza prve i treće četvrtine, a poslije druge četvrtine odmor traje 15 min. Strane se mijenjaju iza prve i treće četvrtine. Početni udarac nogom izvodi se sa sredine igrališta na početku svake četvrtine i poslije postignutog pogotka. Igrač smije u igri uhvatiti loptu rukama, baciti je u zrak i ponovno je uhvatiti rukama prije nego dotakne tlo. Uхваćenu loptu može ispustiti na tlo ili direktno na nogu uputiti je u vrata ili dodati suigraču. Ako lopta leži na tlu ili se od tla neposredno odbila igrač smije igrati nogom. Nije dozvoljeno nositi loptu u kretanju ni uхваćenu loptu baciti o tlo i ponovno je uhvatiti rukama. Ako ispucana lopta prijeđe liniju vrata ekipa dobiva 3 boda (kod žena 1 bod). Udarac iznad vrata između bočnih stativa vrijedi 2 boda (kod žena 3 boda). Položena lopta u završnoj zoni boduje se 1 bodom (kod žena 2 boda), a pogodak iz kaznenog udarca 1 bod. Utakmicu vodi gl. sudac i dva pomoćna suca. Pravila s. napisao je 1921 Amerikanac Elmer D. Mitchell i od tada se ova sp. igra nalazi u programima tjel. odgoja amer. škola i koledža.

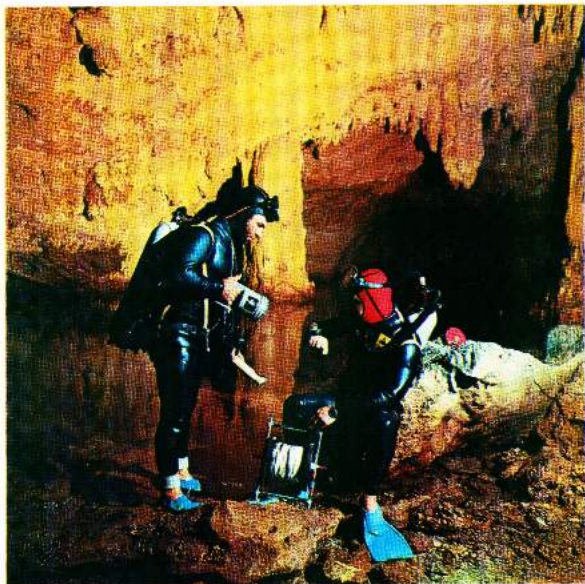
speedway-utrka (engl.; brza vožnja), motociklizam: natjecanje na kružnoj šljakastoj ili pješčanoj stazi duž. oko 400 m; šir. staze na ravnom dijelu je 8–10 m, a u zavojima oko 16 m. Vanjski rub staze omeđen je sigurnosnom ogradom (drvo, beton, trava) vis. 120 cm. Unutarnji rub staze označen je bijelom linijom. S. je ranije nazivana dirt-track utrka (engl.). Motocikli za s. nemaju kočnice niti mjenjač, snaga motora prenosi se neposredno na stražnji kotač. Vozači nose na lijevoj nozi cipelu s čelčnim potplatom kojom po potrebi koč. Na utrkama se postižu brzine do 100 km/h. Natjecatelji startaju u upaljenim motorima; za start se koristi mehanički uređaj koji se na znak startera podiže i oslobađa stazu za natjecatelje. U svakoj vožnji sudjeluje po 4 vozača na duž. 4 kruga. Pobjednik u svakoj vožnji dobiva 3 b., drugi 2 b. i treći 1 b.; četvrti vozač ostaje bez b. Svaki vozač nastupa 5 puta, a raspored natjecatelja (njih 16) u svakoj vožnji je drugačiji, kako bi se omogućilo svakom vozaču da se natječe neposredno sa svim ostalim vozačima. Natječe se samo muškarci pojedinačno i momčadski. PS se održava od 1936, PE od 1959, momčadsko PS od 1961.

Speleolog, glasilo Speleološkog odsjeka PD Željezničar u Zagrebu; izlazi od 1953, uglavnom kao godišnjak. Objavljuje rezultate speleoloških istraživanja i stručne članke. Urednici: S. Marjanac (1953–56), S. Božičević (1957–75) i D. Holjevac (od 1976).

speleologija (grč.), znanstvena disciplina koja istražuje postanak i razvoj spilja, snima njihove dimenzije; proučava aerološke osobine, kretanje podzemnih voda, fizikalne i kemijske procese, organski svijet te utvrđuje tehniku istraživanja u speleološkim objektima (spiljama, jamama, ponorima i ledenicama). Speleološka natjecanja održavaju se u tri kategorije: a) natjecanja u brzom prolazanju uskih i blatnih kanala u speleološkim objektima; natjecanja se održavaju u SAD; b) brzinsko penjanje po užetu uz pomoć posebnih penjalica; natjecanja na 33 m i na 132 m održavaju se u SAD i Francuskoj; c) orijentaciona natjecanja u spiljama s traženjem kontrolnih točaka; natjecanje se

SPEEDWAY-UTRKA

SPELEOLOGIJA:

1. istraživanje podzemnih voda;
2. pećinski kanal Južni Velebit;
3. ponor Rašpor.

